

Právní aspekty makrobezřetnostní regulace v EU

Abstrakt

Ačkoliv makrobezřetnostní regulace představuje běžně používaný pojem v odborné literatuře, pokusy o definování tohoto pojmu jsou vzácné. Jasné vymezení makrobezřetnostní regulace umožňuje odlišení makrobezřetnostních nástrojů od nástrojů odlišných politik jako jsou například nástroje mikrobezřetnostního dohledu či kapitálové kontroly. Současně umožňuje identifikovat nejvýznamnější makrobezřetnostní nástroje a zhodnotit jejich současné uplatňování ve světle krize spojené s pandemií COVID-19 a přechodu k rámci CRR2/CRD5.

Jako součást právního řádu EU se makrobezřetnostní regulace vzájemně ovlivňuje s principy fungování vnitřního trhu. V zásadě by uplatňované makrobezřetnostní nástroje neměly být v rozporu s pravidly upravující fungování vnitřního trhu, může však vznikat určité napětí s volným pohybem kapitálu.

Mohou existovat rovněž nejasnosti ohledně soudního přezkumu makrobezřetnostní regulace. Ta by měla podléhat méně přísnému standardu soudního přezkumu inspirovaného judikaturou Soudního dvora EU v oblasti měnové politiky. Důvodem k aplikaci tohoto standardu je vysoce komplexní ekonomický rozhodovací proces doprovázející přijímání makrobezřetnostní regulace.

Při uplatňování makrobezřetnostních nástrojů napříč členskými státy EU existuje značná heterogenita. K tomuto fenoménu může přispívat řada objektivních faktorů jako je odlišnost finančních cyklů, rozdílné strukturální charakteristiky národních finančních systémů či nerovné rozdělení systémového rizika napříč členskými státy. Je ovšem nezbytné zaujmout podobný přístup při potlačování systémového rizika ve srovnatelných situacích. K tomu mohou nicméně přispět další zkušenosti s makrobezřetnostní politikou, které mohou dát za vznik tzv. best practice a v důsledku toho vést k více konzistentní makrobezřetnostní regulaci.

Klíčová slova: makrobezřetnostní regulace, soudní přezkum, CRR2/CRD5